

ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА
ПИСАРНИЦА

ПРИМЉЕНО: 30.10.2020

Орган	Орг. ј.	Број	Прилог	Вред.
27	02	013-00-13	2020	

од 2.10.20.

ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА
ИЗБОРНА КОМИСИЈА

Поштовани,

Као кандидат за Изборног члана Високог савета судства из реда основних, прекршајних и Апелационог прекршајног суда, у прилогу овог дописа вам достављам Програм рада, који је потребно истаћи на сајту Високог савета судства, како би заинтересовани могли да изврше увид у исти.

У Београду
30.10.2020. године

Кандидат за изборног члана Високог савета судства
судија Трећег основног суда у Београду
Жак Павловић

ПРОГРАМ КАНДИДАТА СУДИЈЕ ЖАКА ПАВЛОВИЋА ЗА ИЗБОРНОГ ЧЛАНА ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА ИЗ РЕДА СУДИЈА ОСНОВНИХ, ПРЕКРШАЈНИХ И АПЕЛАЦИОНОГ ПРЕКРШАЈНОГ СУДА

са предлозима како да се, кроз надлежности Високог савета судства, реше текући проблеми у раду судова, заштити лични и професионални интегритет послатаца судијских функција, унапреди материјалноправни положај судија и запослених у судовима, те остваре циљевни постављени Националном стратегијом развоја правосуђа за период 2020. до 2025. године и Акционим планом за Поглавље 23

Поштоване колегинице и колеге,

Као кандидат за изборног члана Високог савета судства (у даљем тексту ВСС) из реда судија основних, прекршајних и Апелационог прекршајног суда, желим да Вам представим свој Програм у коме су, кроз тематске целине и приказ надлежности Високог савета судства, садржани циљевни и активности за које ћу се залагати и уложити највећи могући труд да их остварим, уколико ми укажете поверење и част да Вас представљам у том органу.

Посебно желим да истакнем да у српском правосуђу радим већ 20 година, да сам као судијски помоћник прошао све материје и све судске инстанце, да сам као саветник у Апелационом суду у Београду, поред осталог, 6 година био члан комисија за надзор нижестепених судова, те да сам као судија радио и у кривичној и у грађанској и у извршној материји у два суда, тако да сам подробно упознат са свим проблемима "српског правосуђа" (колоквијално названо).

Напомињем да је Високи савет судства колективни орган који одлучује већином гласова свих чланова и да ћу на седницама тог органа, кроз аргументоване предлоге, излагања и коментаре, те сам чин гласања, дати свој лични и професионални максимум да се реше сви текући проблеми и наши заједнички циљевни остваре по свим питањима обухваћених овим програмом.

Надлежности ВСС у вези са избором судија и њиховим напредовањем

Надлежност Високог савета судства регулисана је чланом 13 Закона о Високом савету судства (ЗВСС), који прописује да је ВСС, поред осталог, надлежан да: одреди број судија за сваки суд, предложи Народној скупштини кандидате за избор судија приликом првог избора на судијску функцију и бира судије за трајно обављање судијске функције.

Већ сам садржај предходног става по природи ствари намеће три групе питања:

- број судија по судовима,
- први избор за судију и избор на сталну судијску функцију,
- напредовање судија који су на сталној судијској функцији кроз избор у више судове.

Број судија по судовима

Један од главних проблема Српског правосуђа јесте неравномерна оптерећеност судија бројем предмета у раду. Та неравномерност у броју предмета се може посматрати како са аспекта различитих судова у Републици Србији, тако и у оквиру једног појединачног суда али кроз различите материје у којима судије тог суда поступају. Тако је опште познато да судије

које поступају у грађанској материји имају већи број предмета од судија који поступају у другим материјама, да су судови на територији већих градова знатно оптерећенији него судови у мањим местима, да су прекршајни судови оптерећени и бројем и разноврсношћу предмета у којима поступају итд. Тренутно је актуелно експоненцијално увећање броја предмета у грађанској материји у судовима на територији града Београда, где је нужно као пример навести Трећи основни суд у Београду, у коме број предмета у грађанској материји расте геометријском прогресијом – само до краја октобра 2020. године је у грађанској материји примљено преко 38.000 предмета а у том суду у тој материји поступа 27 судија. Број предмета убрзано расте и у Првом и у Другом основном суду у Београду, али и у Основном суду у Новом Саду и Основном суду у Крагујевцу. Преоптерећеност бројем предмета је дужи низ година карактеристична и за прекршајне судове, посебно ако се има у виду пораст броја саобраћајних али и других прекршаја. Када се ова проблематика посматра у контексту права на суђење у разумном року, које велики број предмета на мали број судија по логици ствари угрожава, јасно је да тренутна ситуација изискује хитно изналажење решења које ће на трајнији начин решити овај горући проблем.

Један од начина решавања тог проблема је и одређивање потребног броја судија по судовима, у складу са оптерећеношћу суда бројем предмета, тренутним приливом и пројекцијом прилива предмета за будуће, са циљем да се у најоптерећенијим судовима (основним, вишим и прекршајним) одреди онај број судија који ће обезбедити нормалан рад. То изискује одговарајућу анализу тренутног стања броја судија по судовима (посебно у контексту оптерећености судова по питању броја предмета у раду и прилива предмета), те одређивање оптималног броја судија за сваки суд у Републици Србији, при чему се морају узети у обзир и буџетске могућности, али и број судија по броју становника.

Стога, уколико будем изабран за члана ВСС, одмах на почетку рада новог сазива ВСС ћу се заложити да се започне са анализом броја судија у судовима у Републици Србији и оптимализацијом тог броја, а потом и да се, у складу са расположивим средствима у буџету, крене у одговарајуће изборне процедуре и тако започне решавање проблема оптерећености појединих судова.

Први избор за судију и избор на сталну судијску функцију

Још један од горућих проблема судова у Републици Србији јесте континуирани одлив квалитетног кадра, посебно оног са високим образовањем – приправника и судијских помоћника. Ово је нарочито видљиво у судовима основне надлежности и прекршајним судовима, где је такав кадар и најпотребнији. Наиме, број волонтера, приправника и судијских помоћника се у тим судовима из године и годину смањује, а неки од главних узрока су како мале плате у односу на степен образовања (или потпуни изостанак било каквих примања када су волонтери у питању), тако и неизвесност да ће у неком оптималном року имати могућност да буду бирани на судијску функцију (што је код највећег броја њих и основни мотив да уопште започинју праксу и рад у суду, најчешће кроз вишегодишње волонтирање). Тако је, на пример, уочљива тенденција да приправници из судова радо прелазе у јавна тужилаштва, јер су у тим органима вероватноћа и извесност избора на функцију заменика јавног тужиоца далеко већи. Тиме се судови неопипљиво одричу најбољих приправника и сарадника, иако су у њихову обуку уложили много труда и материјалних средстава. Све то пак, у знатној мери отежава и успорава рад судија, јер се, због смањеног броја приправника и судијских помоћника, они додатно ангажују и на пословима које би иначе радили ти кадрови, уместо да се у потпуности посвете предметима, суђењима и изради одлука.

Један од начина да се у судовима задрже, али и поново привуку најбољи кадрови из

реда дипломираних правника, посебно оних са положеним правосудним испитом, јесте учинило то да, као у јавним тужилаштвима (у најмању руку), избор за судијску функцију буде извеснији и предвидљивији и то нарочито за оне приправнике и судијске помоћнике који својим радом и залагањем на радном месту то недвосмислено заслуже. У ту сврху је потребно обезбедити и повећање плата преко редовних периодичних напредовања кроз платне разреде и групе. На крају, нужно је и закључење одговарајућих уговора са Националном службом за запошљавање како би се волонтерима обезбедио бар минимум примања (као што је то нпр. случај са радом у адвокатским канцеларијама).

Са овим питањем је нужно повезано и питање избора на сталну судијску функцију након протока рока од три године. Без обзира на полемике и различита мишљења око самог карактера функције тзв. "судија приправника" и њиховог суштинског "реизбора" након тог рока, у питању је тренутно важеће нормативно решење које, као судије, морамо поштовати. Ради побољшања квалитета рада у судовима, нужно је стимулисати младе новоизабране колеге да у свом првом трогодишњем мандату дају свој максимум и заслуже избор на сталну судијску функцију. Извесност да ће радом и залагањем новоизабране судије бити изабране на сталну судијску функцију, додатно ће стимулисати и друге колеге, што све нужно води побољшању рада и ефикасности судова и у квантитативном и у квалитативном смислу.

Због тога ћу се, уколико будем изабран за члана ВСС, максимално заложити не само да најбољи судијски помоћници обавезно буду задржани у судовима и нагом у што краћем року предлагани и бирали за судије, већ и да новоизабране судије буду награђене за труд и рад који покажу у свом трогодишњем мандату, као би то био подстицај свима осталима да следе њихов пример.

Напредовање судија који су на сталној судијској функцији кроз избор у више судове

Потреба за правном сигурношћу и усаглашеном судском праксом је један од императива владавине права. Права селекција и избор оних најбољих у судове вишег ранга, јесте један од најправеднијих, најсигурнијих и најбржих начина да се достигну циљеви, који су у вези са тим постављени како Националном стратегијом развоја правосуђа, тако и Акционим планом за Поглавље 23. Ово посебно ако се има у виду оптерећеност виших судова и неуједначеност судске праксе, што неминовно отвара врата правној несигурности.

Због тога је неопходно да судије које имају најбоље резултате рада, испољавају изнадпросечна знања у тумачењу и примени права и поседују практично искуство у поступању у тешким и компликованим предметима, буду награђени напредовањем у каријери, како би најбољи међу нама судијама (пре свега основних и прекршајних судова) и у вишим судским инстанцама својим радом допринели даљем побољшању рада и ефикасности правосуђа Републике Србије. За то је пак нужно обезбедити правилну, праведну и заслужену селекцију судија приликом напредовања, а тиме и предвидљивост и извесност за избор у више судске инстанце. Тиме ће се постојна и здрава конкуренција међу судијама, кроз један вид нормалног такмичарског духа између колега, са циљем да они најбољи засигурно буду бирали у више инстанце, паравно уколико то желе. При свему томе, статистика не може и не сме бити једини и преваходни критеријум за напредовање и избор у вишу судску инстанцу, већ се морају узети у обзир и сви остали релевантни критеријуми и мерила – дужина судијског стажа, радно искуство у материјама у којима се поступа у суду, број потврђених одлука у односу на број ожалбених итд. На крају, ово питање се мора решити и иницијативама и давањем мишљења за промене у важећој регулативи, како би се утврдили што праведнији, реалнији, али и ефикаснији критеријуми и мерила за оцењивање рада судија, а самим тим и за њихово напредовање.

Као члан ВСС, залагаћу се да се, приликом избора судија у судове вишег ранга, изврши детаљна анализа рада сваког од кандидата и да се узму у обзир све релевантне чињенице и мерила, како би најбољи међу нама заслужено напредовали, а све са циљем да се у скорије време успостави ред по коме ће се са довољном извесношћу моћи предвидети напредовање за оне најзаслужније.

Друге изборне надлежности ВСС

Надаље, према одредбама члана 13 ЗВСС, ВСС: предлаже Народној скупштини избор и разрешење председника Врховног касационог суда (у даљем тексту ВКС) и председника судова, предлаже Врховном касационом суду кандидате за судије Уставног суда, а такође одређује број судија поротника за сваки суд и исте именује.

Као што је евидентно, и ове надлежности ВСС намећу три групе питања:

- избор и разрешење председника судова, укључујући и председника ВКС,
- предлог кандидата за судије Уставног суда и
- одређивање броја судија поротника и њихово именување.

Избор и разрешење председника судова, укључујући и председника ВКС

Председник суда, као "први међу једнакима", јесте суштински ослонац сваког суда, почев од оног најмањег основног или прекршајног, па до самог ВКС. Председници судова су ти који су први истурени и према јавности и према вишим инстанцама. Они организују рад у суду, кроз годишњи распоред оптимализују рад суда, обезбеђују потребна материјална средства за рад, одлучују о притужбама, приговорима ..., суштински одлучују приликом одабира кадрова који ће радити у суду, оцењују рад запослених итд.. Управо председници судова имају најбољи увид у рад судија, њихово залагање, те ко је од њих најбољи и ко заслужује напредовање. И дан данас се по судовима препричавају "правосудне легенде" када су председници судова давали препоруке како за напредовање тако и за избор за судије, које су и те како уважаване. Стога је неопходно за та места предлагати кандидате који ће својим интегритетом, личним квалитетима, те залагањем и радом, учинити максимум за суд којим председава и тако олакшати рад колегама које раде у истом.

Уколико ми укажете поверење, залагаћу се и трудити да за те функције Народној скупштини буду предлагани кандидати који ће бити "стубови" судова којима ће председавати, а кроз овлашћења која имају и својеврстан "штит" за колеге са којима раде, како би се у сваком суду обезбедило даљи напредак у раду.

Предлог кандидата за судије Уставног суда

Иако су у нашем судском систему јасно дефинисане процедуре у доношењу судских одлука (првостепена, другостепена, одлука по ванредном правном леку), у пракси су све чешће јавља суштински "четворостепено" поступање у виду поништаја судских одлука од стране Уставног суда. При том се у одлукама Уставног суда перетко надилазе надлежности тог суда и улази у зону која не спада у домен његовог одлучивања. Са друге стране, није ретко да се и на дужи рок застане или се прекине са одлучивањем у редовним судским предметима, како би се сачекала одлука Уставног суда по неком питању, што непобитно утиче на право на суђење у разумном року итд.. Стога је нужно искористити ову надлежност ВСС и, након пажљиве и детаљне анализе радних и личних биографија оних који претендују да буду судије Уставног суда, предложити ВКС кандидате са потребним стручним и другим знањима и вештинама, које ће им омогућити да на најбољи начин врше ту функцију.

Ако ми колеге судије укажу поверење, као члан ВСС ћу се својски трудити да за судије Уставног суда буду предлагани управо такви кандидати, који ће часигурно обезбедити да Уставни суд ради на најбољи и најефикаснији начин.

Одређивање броја судија поротника и њихово именовање

Судовима су неопходни судије поротници, а њихово стручно, радно, али и животно искуство, често помаже поступајућим председницима већа да на правилан, потпун и законит начин сагледају конкретну правну ствар и тако дођу до правичног решења. ВСС у оквиру својих надлежности има не само могућност да прати, анализира и одређује број судија поротника који је потребан судовима у Републици Србији, већ и овлашћења да исте именује. Правилним одређивањем броја потребних судија поротника, а потом и одговарајућом селекцијом кандидата и именовањем оних најбољих међу њима за судије поротнике, те њиховим распоређивањем по судовима, може се додатно допринети да рад судова буде још бољи.

Због тога ћу се, као члан ВСС, залагати да тај орган континуирано прати број судија поротника по судовима, да се врше анализе у вези потреба судова за судијама поротницима, те да се благовремено расписују конкурси за њихово именовање ради уредног попуњавања места судија поротника, али и да се за судије поротнике именују они који, својом достојношћу, личним квалитетима, знањем, искуством и стручношћу, могу додатно допринети раду судија и суда.

Надлежности ВСС у вези са вршењем судијске функције

Члан 13 ЗВСС прописује и то да у надлежности ВСС спадају и активности које се непосредно односе на вршење судијске функције. Тако, ВСС одлучује о: неспојивости вршења других служби и послова са судијском функцијом; о премештају, упућивању и приговору о удаљењу судија; у поступку вредновања рада судија и председника суда; о престанку судијске функције; о питањима имунитета судија и чланова Савета; а доноси и Етички кодекс.

Судијска функција је неспојива са вршењем других служби и послова, па судије најчешће не могу да раде било који други посао (осим када је у питању научна делатност). Међутим, та неспојивост се често тумачи ригидно, али и селективно, па се дешава да се неким колегама толеришу разне активности, док се код других у овом смислу интервенише за много мање ствари. Стога је нужно да се у сваком конкретном случају изврши правилна анализа и контрола неспојивости судијске функције са конкретним пословима, како би се, са једне стране, испоштовала норматива о неспојивости и спречиле злоупотребе, а са друге стране омогућило судијама да дају допринос друштву и науци и на сваки дозвољени начин, а не само кроз функцију коју врше. Зато се мора потпуно и правилно испитати да ли је функција конкретног судије неспојива са конкретном делатношћу или функцијом и у вези са тим донети правилна и законита одлука, све водећи рачуна да се судијама омогући да своју стручност искажу и кроз научне и друге делатности које нису неспојиве са судијском функцијом, али и да дођу до додатних извора прихода и тако поправе свој материјално правни положај, без да ремете било шта што је везано за њихову судијску функцију.

Поред тога, у пракси су чести случајеви да судије, било из приватних, било из професионалних разлога, желе да се преместе у друге судове, или се пак јави потреба да судије буду упућене на један период у други суд. Насушна равномерност у интересности

судова и судија изнекује да се ова питања до у детаља анализирају, те да се у сваком могућем случају изађе у суерет судијама које желе премештај (уколико то у битном не ремети рад судова који су обухваћени захтевом за премештај), како би се омогућило судији да живи и ради у месту у коме жели, а истовремено помогло суду у који жели да буде премештен, јер ће нови судија додатно растеретити остале колеге, преузимањем одређеног броја предмета. Привремено упућивање судија у други суд је такође један од начина да се реши проблем неједнаке оптерећености судова и судија, али је у вези са тим нужно водити рачуна да ли је судија вољан да буђе упућен, да ли у истом суду постоје друге судије које желе упућивање или чак премештај у суд у коме се упућивање врши и сл. Стога је, у сваком од ових случајева, неопходно извршити комплетну анализу како потреба суда из којег судија иде, тако и потреба суда у који би судија требао да иде, уз уважавање мишљења и сагласности председника тих судова, али и мишљења судије који жели или треба да мења радну средину. Управо је на ВСС да, коришћењем ових овлашћења, са једне стране помогне судијама да се животно и професионално остваре у местима у којима желе да живе, али и да, са друге стране, спречи повећање броја судија у местима где је тај број и сада већ превелик, односно да спречи прикљење и гашење судова у неким мањим местима.

Поред тога, у надлежности ВСС јесу и одлуке које се тичу питања имунитета судија и чланова ВСС, одлучивања о приговору на удаљење, као и одлучивање о престанку судијске функције и доношење етичког кодекса. Управо је ВСС непристрасни орган чији су чланови већином професионални правници, у доброј мери из реда судија, па је тај орган и најпозванији да одлучује о наведеним питањима. Правилна и потпуна анализа сваког појединачног случаја и доношење јасно образложених одлука у вези са тим питањима, јесте услов да судије имају поверење у ВСС када се одлучује о удаљењу, укидању имунитета и престанку судијске функције.

На крају, ВСС ја орган који одлучује у поступку вредновања рада судија и председника суда, а то је једно од најважнијих питања за судије, њихов рад и напредовање, с'обзиром да је то узрочно везано за избор у више инстанце и побољшање материјалноправног положаја. Правилна, подробна и потпуна анализа рада судија и председника судова, посматрана са аспекта свих мерила и критеријума који су релевантни за оцењивање, представља нужност за добијање реалних резултата рада и правилног вредновања тог рада. Притом, као што је већ речено, статистика не може и не сме постати преваходни или чак једини критеријум за вредовање рада. Рад судија се мора посматрати и у најширем могућем контексту, уз узимање у обзир свих објективних и субјективних чињеница и околности које неминовно утичу на њега. Само се, уз свеукупно сагледавање свега што је битно за вредновање рада конкретне судије, може доћи до правилних, реалних и праведних оцена. У вези са тим ће, као што је већ и напоменуто, бити неопходно предузети и активности да се, кроз иницијативе и мишљења ВСС, додатно уреди регулатива која се тиче вредновања рада судија и председника судова, све са циљем постизања најправеднијег могућег оцењивања.

Као члан ВСС, уколико ми укажете поверење, здушно ћу се залагати да сваки појединачни случај који буде изнет пред ВСС, буде у потпуности и детаљно разматран, да буде сагледан из свих релевантних аспеката и да се на крају, кроз аргументовану расправу и гласање, дође до одговарајуће, правилне и законите одлуке о сваком појединачном захтеву који се односи на неко од напред изложених питања, односно о сваком појединачном вредновању рада.

Надлежности ВСС у вези са дисциплинском одговорношћу судија

Према одредбама чл. 13 ЗВСС, ВСС има надлежности и овлашћења у вези са дисциплинском одговорношћу судија. Тако, према одредбама тог члана, ВСС: одређује

састав, трајање и престанак мандата чланова дисциплинских органа, именује чланове дисциплинских органа и уређује начин рада и одлучивања у дисциплинским органима; одлучује о правним лековима у дисциплинском поступку; као и о постојању услова за накнаду штете због незаконитог и неправилног рада судије.

ВСС је дакле орган који, пре свега у материјалном и процедуралном смислу, формира дисциплинске органе и уређује њихов начин рада и одлучивања. Та овлашћења дају могућност ВСС да дисциплинске органе организује на начин који ће у потпуности испунити захтеве у вези са одлучивањем о дисциплинској одговорности судија, и то како у формалном смислу - почев од њиховог формирања и одређивања њиховог састава и дужине мандата, преко уређења њиховог рада у процесном смислу, до прописивања начина како ће одлучивати, тако и у персоналном смислу - кроз именовање чланова тих органа. Правилан одабир чланова дисциплинских органа, кроз именовање на те функције оних који су по тим питањима најстручнији и најдостојнији, гарант је да ће се приликом одлучивања о дисциплинској одговорности судија поступати искључиво по правилима, без давања могућности да било ко утиче на одлуке дисциплинских органа. Поверење судија у дисциплинске органе који одлучују о њиховој одговорности, гарант је да ће свако ко из било ког разлога буде дисциплински процесуираи, имати законито и правично поступање и на крају правилну, праведну и закониту одлуку о његовој дисциплинској одговорности или неодговорности.

Поред тога, ВСС врши и непосредну контролу рада дисциплинских органа, јер је и другостепени орган у дисциплинском поступку, пошто одлучује о правним лековима на одлуке дисциплинских органа. Управо ова надлежност ВСС-у даје могућност да у целости испрати сваки дисциплински поступак против судија и тако обезбеди да се у њима одлучи правилно и праведно.

На крају, у надлежности ВСС су и одлуке о постојању услова за накнаду штете због незаконитог и неправилног рада судије, што је такође у уској вези са напред изложеним питањима. На овај начин ВСС има могућност да сагледа и конкретне резултате неправилног или незаконитог рада посланица судијских функција, да утврди да ли постоје последице у виду штете и да на крају одлучи да ли има услова да се та штета накнади и у којој мери.

Као члан ВСС, залагају се да се у дисциплинске органе именују најчистији међу нама, управо они који уливају поверење већине нас судија, а такође и да се одлуке у дисциплинским поступцима доносе правилно и да представљају правду како за судије, тако и за оне који су погођени неправилним или незаконитим радом судија. На крају, водићу рачуна да се штета, уколико постоји, надокнади у мери да представља новчану сатисфакцију за последње настале неправилним и незаконитим радом, али и да се избегне свака могућа злоупотреба и излазак из оквира правичне и одговарајуће сатисфакције, коју накнада штете треба да предетпоставља.

Надлежности ВСС у вези са обуком судија и запослених у судовима

Последњи домен у коме ВСС има надлежност а тиче се рада судија, јесу овлашћења ВСС у вези са обуком судија и запослених у судовима. Наиме, према одредбама члана 13 ЗВСС, ВСС даје сагласност на програм обуке за судије и запослене у судовима, врши надзор над његовим спровођењем и утврђује програм почетне обуке за судије.

Као судије, често се срећемо са континуираним понављањем једних истих обука, које временом најчешће изгубе корак са динамиком правног живота. Са друге стране, сведоци смо да се, у свету модерног права, тумачење закона и правни живот уопште, скоро свакодневно

мењају и еволуирају, па одређена практична решења можда већ сутра постану превазиђена. С тога је потребно стално пратити животне и пословне токове и потребе, те у том правцу усмерити сва три вида обуке – почетну обуку, сталну обуку и обуку за запослене. Један од класичних примера где је било потребно обучити судије пре настанка проблема јесу спорне накнаде и трошкови обраде кредита. Наиме, евидентан је нагли пораст тужби које третирају овај проблем, при чему се у иницијалним актима, подносицима и током поступка употребљавају појмови и изрази из области банкарства и финансија које у праву имају другачије значење (нпр. ефективна каматна стопа суштински није камата у ужем смислу те речи, већ укупан трошак кредитног ангажман и сл.). Присутни су и примери инсистирања на старим ставовима заузетим у судској пракси, који не само да су неспојиви са тренутним правним животом, већ, у знатној мери, пети успоравају итд.

С обзиром на изнето, уколико ми буде указано поверење да будем члан ВСС, уложићу сав могући напор да поменуте три обуке у потпуности испрате потребе динамике правног живота, како би дале потребне резултате кроз рад, суђења и одлуке.

Надлежности ВСС у вези са материјалноправним положајем судија и запослених у судовима

Једна од важних надлежности ВСС јесте и она у вези са материјалноправним положајем судија и запослених у судовима. Наиме, према одредбама члана 13 ЗВСС, ВСС даје предлог обима и структуре буџетских средстава неопходних за рад судова за текуће расходе и врши надзор над њиховим трошењем, те даје мишљење о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судија, организацију и поступање судова, као и других системских закона које судови примењују или су од значаја за обављање судијске функције. И овде можемо дефинисати неколико група питања:

- предлог обима и структуре буџетских средстава неопходних за рад судова за текуће расходе и надзор над њиховим трошењем,
- давање мишљења о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судија, организацију и поступање судова,
- давање мишљења о другим системским закона које судови примењују или су од значаја за обављање судијске функције.

Предлагање обима и структуре буџетских средстава неопходних за рад судова за текуће расходе и надзор над њиховим трошењем

Материјалноправни положај судија је у суштини гарант њихове независности, али и њиховог ефикасног и квалитетног рада. Наиме, судијски позив, сам по себи, представља част за сваког од нас који вршимо судијску функцију. Међутим, и судије су, на крају крајева, само обични људи, појединци који се боре да себи и својим породицама обезбеде што боље услове живота. С друге стране, опште је познато да људи који су задовољни својим примањима, те условима живота и рада, остварују максималне резултате у свом раду. На крају крајева, обезбеђење оптималне зараде судијама и запосленима у судовима представља једну од најефикаснијих превентива од корупције, јер је људе који имају добра примања и солидно живе, знатно теже покупити.

У вези са овим питањем је нужно пре свега поћи од плата судија и запослених у судовима, које по природи ствари улазе у текуће расходе судова. Притом се мора имати у виду да судије, због неспојивости судијске функције, тешко могу да обезбеде додатну зарadu, па се питање реалне и оптималне зараде – плате судија и запослених у суду, поставља као изузетно важно. Плате судија и запослених у судовима су, суштински, и даље везане за буџет. То изискује континуирано праћење стања буџетских средстава и њихово обезбеђивање. ВСС

кроз одговарајуће анализе и могућност да предложи обим и структуру буџетских средстава за рад судова за текуће расходе, поседује алате да обезбеди постепено подизање плата у судству, како би се на крају остварило да судије и остали запослени у правосудју имају зараде које ће им омогућити да своје послове и радна задужења врше на најбољи могући начин и пруже свој максимум.

Као члан ВСС, уложићу максимални труд да се врши континуирана анализа буџетских средстава и предузму све прописане мере како би се не само оптимизовала потрошња расположивих средстава, већ и повећао прилив истих кроз ефикаснију наплату судских такси. У том смислу, моја идеја је изналажење начина да се, уместо судија, за наплату судских такси ангажују друге службе, које ће, уз судијску контролу и надзор, тежити што бржој и ефикаснијој уплати судских такси (и редовној и принудној). Наиме, у ери дигитализације, потребно је максимално искористити компјутерске технологије и у што већој мери аутоматизовати наплату судских такси. Надаље, поред рада на уплати судских такси, треба предузети мере у циљу смањења одлива средстава из Буџета Републике Србије намењених за рад судова. То се пре свега односи на појачан надзор трошења тих средстава при исплати бранилаца по службеној дужности, вештака и привремених заступника. Такође, потребно је у што већој мери отклонити разлоге који доводе до одлива средстава из Буџета Републике Србије намењених за рад судова, посебно у вези са накнадама штете због повреде права на суђење у разумном року. Наиме, право на суђење у разумном року јесте право грађана Србије, које им је загарантовано како домаћим, тако и међународноправним нормама. Међутим, управо раније поменути неједнаки оптерећеност судова и судија бројем предмета у највећој могућој мери угрожава то право. Са друге стране, судије имају право да за исту повчану надокнаду раде у једнаким условима. Стога је потребно да се у најкраћем могућем року предузму све могуће и неопходне мере како би се успоставила приближно једнака оптерећеност судова и судија, јер ће то грађане довести у равноправан положај када је у питању дужина трајања поступка, па ће се смањити број преставак и приговора, а самим тим и одлив средстава из буџета због исплата ради накнада штета.

На крају, на ВСС је да иницира да се и положај судија почне третирати на начин како се то данас третирају полицаја, војска, лекари ... Обезбеђење већих средстава у буџету за плате судија и запослених у судовима, те постепено повећање њихових зарада, омогући ће и побољшање материјалноправног положаја судија, посебно у ситуацији када ти услови нису свуд једнаки.

У цези са тим, и услови рада судија и запослених у судовима, нису мање битни за материјалноправни положај судија. Наиме, тренутно постоје велике разлике у условима рада у различитим судовима. Стога је на ВСС да на сваки могући начин и што пре, омогући да све судије и сви запослени у судовима раде у приближно једнаким условима – у чистим просторијама, које су на одговарајући начин опремљене свим што је потребно, са редовно обезбеђеним материјалним средствима за рад и уређеним мокрим чворовима.

Као члан ВСС залагаћу се да се континуирано врши како анализа обима и структуре буџетских средстава неопходних за рад судова за текуће расходе, тако и надзор над њиховим трошењем, са циљем да се потрошња тих средстава оптимализује у смислу да се смање расходи по основу накнади штета и трошкова поступка, а повећају средства за зараде запослених и побољшање услова рада у судовима.

Давање мишљења о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судија, организацију и поступање судова, као и о другим системским законима које судови примењују или су од значаја за обављање судијске функције

Активности у вези са овом надлежношћу су, не само начин да се додатно унапредни правни систем Републике Србије, већ и могућност да се кроз законску и другу регулативу обезбеди оно што је потребно да би се остварили раније наведени циљеви и побољшао материјалноправни положај судија и запослених у судовима. Наиме, подробна анализа и измена постојећих закона и активно учешће у доношењу нових закона (како оних који уређују положај судија, организацију и поступање судова, тако и других системских закона које судови примењују или су од значаја за обављање судијске функције), јесу начин да се коначно системски уреди и заокружи положај судија и запослених у судовима. То отвара могућност за поступно повећање примања, успостављање система награђивања оних који раде знатно више од просека, али и почетак системског решавања стамбених питања у правосуђу, које је у истој мери горуће као и у другим јавним службама.

Неки од начина решавања тих питања било би пропорционално и привремено повећање плата за оне који раде у судовима који су прекомерно оптерећени приливом предмета (за време док се број предмета не врати у ниво просека за тај суд), изнајмавање и уређење судских зграда тако да одговарају потребама судова, аутоматско одобравање повећања броја запослених у судовима у којима се уочи нагли раст броја предмета, волонтирање уз новчану помоћ преко НСЗ уз истовремено ограничење дужине трајања истог и гарантовање пријем волонтера након тога, одузимање а не рушење зграда изграђених без дозвола како би служиле за формирање стамбеног фонда правосуђа (било тако што би се продале, било тако што би се уредиле за становање) итд.

ВСС може допринети постизању ових циљева давањем одговарајућих мишљења о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај судија, организацију и поступање судова, као и о другим системским законима које судови примењују, или су од значаја за обављање судијске функције.

Додатни разлог за то је и чињеница да носиоци правосудних функција имају конкретне примедбе на поједина законска решења, али их без обзира на то морају примењивати. То знатно утиче на рад судија, не само због тога што је јако тешко правно бранити нешто са чим се, у мањој или већој мери, не слажете, већ и зато што би другачија нормативна решења боље пратила реалне животне потребе и праксу. Стога је и то разлог да се, кроз одговарајућа мишљења ВСС, чују и ставови судија, као стручне јавности која непосредно примењује нормативне акте.

Уколико будем изабран за члана ВСС, залагаћу се не само да се тај орган, кроз одговарајућа мишљења, активно укључи у измене постојећих и доношење нових закона, већ и да се мишљења ВСС озбиљно анализирају и прихвате, све са циљем да се побољша материјалноправни положај судија, чују стручни ставови оних који законе и примењују и заокружи правни систем, јер закони треба да прате живот, као динамичну категорију која се стално мења.

Надлежности ВСС у вези са спровођењем Националне стратегије реформе и међународном сарадњом

ВСС такође обавља послове у вези са спровођењем Националне стратегије реформе правосуђа из своје надлежности и сарађује са судским саветима других држава и међународним организацијама.

Национална стратегија развоја правосуђа за период 2020. до 2025. године и Ревизија Акционог плана за Поглавље 23 и посвећеност европским вредностима у периоду од 2020. до 2025. године, најављују уставне и законске промене које треба да заокруже остваривање права

на природног судију и правично суђење, повећају степен уједначавања и доступност судске праксе и да у још већој мери ојачају независност и интегритет правосудних функција. У складу са тим, следи и усавештавање прописа у области правосудја, посебно у домену јачања независности судства, али и избора и надлежности чланова ВСС и избора судија на сталну судијску функцију.

ВСС је у обавези да се, управо у оквиру својих надлежности у вези са спровођењем Националне стратегије реформе правосудја и сарадње са судским саветима других држава и међународним организацијама, максимално ангажује у изменама и доношењу нормативних аката из области правосудја, те да изнађе и предложи најбоља могућа решења, која ће коначно заокружити независност судске власти као треће гране власти.

Остале надлежности ВСС

На крају, према одредбама члана 13 ЗВСС, ВСС образује своја радна тела и сталне и повремене комисије, бира њихове чланове, обавља послове правосудне управе из своје надлежности, доноси акте предвиђене законом, подноси годишњи извештај о свом раду Народној скупштини, обавештава јавност о свом раду, те обавља и друге послове одређене законом.

Управо овај сет надлежности даје ВСС својеврне алате који му омогућавају да реализује напред изложене задатке из других надлежности. Формирање потребних радних тела и сталних и повремених комисија, правилна селекција и избор чланова истих, обављање послова правосудне управе и доношење одговарајућих аката, те обављање других послова одређених законом, представља начин да ВСС оствари постављене циљеве и у целости заокружи систем судске власти. У оквиру тога, неопходно је и да се, кроз редовно обавештавање јавности о раду, креирају и додатно поспеше позитивни ставови јавног мишљења о судијама и запосленима у судовима и повећа поверење грађана у рад судова.

Притом, ВСС мора да води рачуна и о стручној јавности која бира његове изборне чланове и на коју се последице рада и одлука тог органа непосредно односе – о судијама. Стога ћу се, као изборни члан ВСС, лично потрудити да тај орган буде још доступнији судијама и запосленима у суду. У вези са тим ћу организовати да се, преко одговарајућих интернет платформи, али и кроз периодичне састанке, сусрете и непосредан пријем, сваком заинтересованом судији и запосленом у суду пружи могућност да ми се непосредно обрати као свом изабраном члану ВСС, како би изложили не само своје проблеме, већ и све друге предлоге и сугестије, које могу побољшати положај судија и запослених у суду, те олакшати и унапредити њихов рад.

С поштовањем

У Београду
30.10.2020.године

Кандидат за изборног члана ВСС
судија Жак Павловић

